

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed

DUS-II.070.8.2023.SG

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na Pańskie wystąpienie (znak: KRIR/MR/414/2023), w sprawie możliwości wprowadzenia programu zwiększenia wysokości emerytury dla kobiet, które pracowały w gospodarstwie rolnym i wychowały co najmniej czworo dzieci, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające (Mama 4+) przewidziane w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051) nie jest emeryturą, ani dodatkiem do emerytury. Jest specjalnym świadczeniem nieskładkowym, finansowanym z budżetu państwa. Ma ono de facto charakter świadczenia z zakresu pomocy społecznej, a przy ustalaniu prawa do jego otrzymywania są brane pod uwagę wszystkie dochody osiągnięte przez osobę zainteresowaną.

Świadczenie to nie jest skierowane do wszystkich rodzin wielodzietnych, ale do osób najbardziej potrzebujących, ponieważ ma na celu zapewnienie minimalnego dochodu osobom, które poświęciły się wychowaniu dzieci i nie wypracowały prawa do emerytury lub ich emerytura jest niższa od najniższej emerytury.

Osoba, która nie ma prawa do żadnego świadczenia może uzyskać świadczenie w wysokości najniższej ustawowej emerytury. Natomiast osoba pobierająca świadczenie niższe od najniższej emerytury może liczyć na jego uzupełnienie do wysokości najniższej emerytury. Od 1 marca 2023 r. wynosi ona 1588,44 zł brutto.

Świadczenie to stało się – zgodnie z przyjętymi założeniami – swoistym uhonorowaniem osób, które wychowały co najmniej czworo dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się dziećmi zrezygnowały z zatrudnienia lub go nie podjęły. Podkreśla ważną z punktu widzenia rozwoju kraju funkcję społeczną pełnioną przez rodziców, w większości przez kobiety, związaną z wychowywaniem dzieci, doceniając trud wychowawczy rodziców w rodzinach wielodzietnych. Warto też zaznaczyć, że jest ono skierowane do wszystkich osób spełniających określone w ustawie kryteria, niezależnie od tego, czy mieszkają w mieście czy na wsi.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że nieustannie trwają prace nad poszukiwaniem jak najlepszych rozwiązań i modyfikacji systemu emerytalnego, w szczególności w zakresie niedyskryminowania rodziców obniżonym wymiarem świadczeń emerytalnych. Przykładem takich działań jest znowelizowanie przepisów w zakresie opieki nad dzieckiem dla pracowników przebywających na urlopie wychowawczym. Do 31 grudnia 1998 r. nie było obowiązku odprowadzania za te okresy składek, stąd też wliczały się one do emerytury, jako okresy nieskładkowe. Dopiero od 1 stycznia 1999 r. za okres sprawowania opieki nad

dzieckiem na urlopie wychowawczym pracownicy mają opłacane składki z budżetu państwa. Ponadto, wprowadzona w maju 2015 r. nowelizacja ustawy emerytalnej dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., czas sprawowania opieki nad dzieckiem w trakcie urlopu wychowawczego oraz bezpłatnego (w systemie zabezpieczenia społecznego) pozwala uwzględniać w emeryturze (w kapitale), jako okres składkowy (1,3 proc. podstawy wymiaru kapitału początkowego, a nie jak wcześniej - 0,7 proc. podstawy wymiaru) niezależnie, w jakim okresie kobieta z niego korzystała. W praktyce oznacza to, że również kobiety, które wychowywały dzieci w latach 80-tych, mają możliwość przeliczenia, a zarazem - podwyższenia emerytury. Pragnę podkreślić, że rozwiązanie to, mające w zamyśle zrównanie tożsamyh stanów faktycznych, nie doprowadziło do powstania jakiegokolwiek dodatku do emerytury w powszechnym systemie emerytalnym.

Informuję również, że sprawy dotyczące ubezpieczenia społecznego rolników pozostają poza właściwością Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

Kwestie dotyczące ubezpieczenia społecznego rolników zostały uregulowane ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023 r. poz. 208, z późn. zm.), która pozostaje we właściwości Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku,

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/